

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 459-03-13 אח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 465-03-13 נח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
ת"ע 463-03-13 ח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

תאריך: 19.01.17

בפני כבוד השופטת שפרה גליק

בעניין: עיזבון המנוחה

התובעת: ע"י ב"כ עו"ד דון - יחיאל

נגד

הנתבע: ע"י ב"כ עו"ד הרשקוביץ

פסק דין

עניינו של פסק הדין הוא הכרעה בבקשה לצו קיום צוואת המנוחה, יל (להלן: "המנוחה"), שהוגשה לבקשת בתה של המנוחה (להלן: "התובעת"), (ת"ע 459-03-13), והתנגדות לצוואה שהגיש בנה של המנוחה במסגרת ת"ע 465-03-13 (להלן: "הנתבע") יחד עם ההתנגדות הגיש הנתבע גם בקשה לצו ירושה (ת"ע 463-03-13).

הרקע הדיוני.

1. אקדים ואומר, כי בתיק זה ניתן על ידי פסק דין ביום 22.06.2014, ובה דחיתי את ההתנגדות של הנתבע וקיבלתי את התביעה למתן צו קיום צוואה.

2. הנתבע ערער על פסק הדין ובמסגרת הכרעתה של ערכאת הערעור (ע"א 39462-09-14) נקבע, כי ערעורו של הנתבע יתקבל באופן חלקי, "במובן זה שפסק דינו של בית המשפט קמא יבוטל, והתיק יוחזר אליו על מנת שישמע מחדש את הראיות על יסוד תצהירי המשלים של המערער וכן תיק המוצגים של המערער, שהגשתם לא הותרה, לאחר מכן יחזור בית המשפט קמא, מותחת ידיו פסק דין חדש...".

3. ועל פי האמור לעיל – כך אני עושה, אעיר בהקשר זה, כי בינתיים התחלף ייצוגם של הצדדים, ובאי – כח הצדדים הגיעו להסכמה דיונית שכל החומר בדיון הקודם יוכל לשמש בסיכומים את שני הצדדים (עמוד 41 לפרוטוקול).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 459-03-13 נח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 465-03-13 נח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
ת"ע 463-03-13 נח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

תאריך: 19.01.17

בפני כבוד השופטת שפרה גליק

תמצית הטענות .

- 1
- 2
- 3
- 4 המנוחה שנשאה ת"ז 007069487 נפטרה ביום 3.3.12 (להלן: "המנוחה"),
5 המנוחה השאירה אחריה צוואה בעדים מיום 11.7.2001, ובה ציוותה לבתה (היא התובעת)
6 את דירתה ברחוב בראלי 10 בת"א, את תכולת הדירה ותכשיטיה ו-55% מזכויות במקרקעין
7 שבבעלותה על ידי קלקיליה, ואילו לבנה (הוא הנתבע) ציוותה 45% מהזכויות במקרקעין
8 שהיו בבעלותה על ידי קלקיליה.
9
- 10 5. כאמור, התובעת תבעה את צוואת המנוחה לביצוע במסגרת ת"ע 459-03-13, ואילו הבן –
11 הנתבע התנגד לקיים הצוואה, במסגרת ת"ע 465-03-13, ואף הגיש בקשה לצו ירושת המנוחה
12 מטעמו (ת"ע 463-03-13).
13
- 14 6. בהתנגדותו, טען הנתבע, כי התובעת סובלת ממחלת הסכיזופרניה, ומחלה זו בשילוב עם
15 אישיות בעלת קווי מתאר סטיוויים, כמו לתובעת, לטענתו להיות אדם מסוכן וחסר מצפון
16 שדרס ברגל גסה כל רצון חופשי של חורי הצדדים משך שנים רבות. עקב אישיותה זו, גרמה
17 התובעת, לטענתו של הנתבע, להשפעה בלתי הוגנת על המנוחה, ולפיכך המנוחה קיפחה את
18 הנתבע. לטענתו של הנתבע, קיפוחו בצוואה אינו נובע מרצונה החופשי של המנוחה, אלא עקב
19 השתלטותה של התובעת על נפשה של המנוחה.
20
- 21 7. לטענתו של הנתבע, המנוחה פיתחה תלות מקיפה בתובעת, ובאופן זה התובעת השפיעה עליה
22 השפעה בלתי הוגנת, לערוך צוואה לטובתה של התובעת.
23
- 24 8. בהתנגדותו פירט הנתבע, כי התקיימו לטענתו כל מבחני הפסיקה לצורך ביטול התובעת
25 נהגה כלפי אימה המנוחה בהשפעה בלתי הוגנת.
26
- 27 9. עוד טען הנתבע, כי התובעת שימש "אפוטרופוס למעשה" של המנוחה, והמנוחה היתה מצויה
28 בחולשה גופנית אשר הפכה אותה חשופה להשפעה בלתי הוגנת. המנוחה סבלה מסחרחורות,
29 בעיות ראייה, וקשיי דיבור, אשר נגרמו לה בעקבות אירוע מוחי קשה שעברה. עוד ציין הנתבע,
30 כי המנוחה התקשתה בניידות ולכן היתה תלויה בתובעת בכל "הסידורים" המנהליים
31 והפיננסיים, ואילו התובעת ניצלה חולשות אלה של המנוחה לרעה בכל דרך אפשרית.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 459-03-13 ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 465-03-13 ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
ת"ע 463-03-13 ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

תאריך: 19.01.17

בפני כבוד השופטת שפרה גליק

- 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
  - 7
  - 8
  - 9
  - 10
  - 11
  - 12
  - 13
  - 14
  - 15
  - 16
  - 17
  - 18
  - 19
  - 20
  - 21
  - 22
  - 23
  - 24
  - 25
  - 26
  - 27
  - 28
  - 29
  - 30
  - 31
10. עוד טען הנתבע, כי התובעת אף ניצלה את השפעתה הרבה על המנוחה, וגזלה ממנה סכום עתק של יותר מ-540,000 ₪, כפי שנתגלה בדיעבד ע"י עו"ד מרגלית נח אשר שימשה כאפוטרופה של המנוחה בערוב ימיה.
  11. הנתבע הוסיף וטען, כי המנוחה לא היתה כשירה לערוך צוואה, שכן לטענתו בסמוך לשנת 1990 היתה המנוחה אירוע מוחי קשה שהשאיר אותותיו במנוחה וגרם נזק בלתי הפיך לאזור המוח הקדמי, צרבלום, שהוא מווסת את התנועה ואת היציבה. כן סבלה המנוחה מבעיות ראייה, קשיי טיפוס, הפרעות תנועה קשות, סחרחורות, נפילות חוזרות ופרקינסון, ובעיות אלה ליוו את המנוחה גם בתקופה הרלבנטית לעריכת הצוואה.
  12. לטענתו של הנתבע, בשל כל המתואר לעיל, לא ידעה המנוחה להבחין בטיבה של צוואה וגם מטעם זה יש לבטלה.
  13. עוד מוסיף הנתבע, כי התובעת היתה מעורבת בעריכת הצוואה. מי שערך את הצוואה, לטענת הנתבע, הוא עורך דין אשר מילד מצוי בקרבת ביתה של התובעת. לטענתו של הנתבע, התובעת היתה מעורבת התערבות משמעותית ומיניפה של נסיבות עריכת הצוואה ולא רק בהיבטים הטכניים שלה: התובעת, לטענת הנתבע, היתה מעורבת בדרכי עריכתה, פרטי עורכי הדין שערכו אותה, תוכנה של הצוואה, ביצוע הקשור בין עורכי הדין לבין המנוחה, וכל הקשור בצוואה נעשה ע"י התובעת, לרבות הבאתה של המנוחה למשרד עורכי הדין.
  14. לפיכך, לטענת הנתבע, יש לבטל הצוואה.
  15. הנתבע הוסיף וטען, כי המנוחה הוטעתה על ידי התובעת בכל הקשור ליחסיה עם הנתבע כלפי המנוחה, וכן המנוחה הורשה רכוש בצוואתה שאינו שלה, ולמעשה היה ש"ך במחציתו לבעלה, כך באשר לדירה וכך באשר לרכוש.
  16. בנסיבות אלה, ביקש הנתבע לבטל הצוואה.
  17. התובעת כפרה בתגובתה, בטענות הנתבע בהתנגדותו.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 459-03-13 אח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 465-03-13 פוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
ת"ע 463-03-13 אח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

תאריך: 19.01.17

בפני כבוד השופטת שפרה גליק

18. לטענת התובעת, המסמך של ההתנגדות לצוואת המנוחה, הוא מסמך מביש העוסק בהשמצת התובעת והמנוחה.
19. לטענתה של התובעת, בפועל היה זה הנתבע שכל העת ניסה לגייס את התובעת לפעול יחד עמו על מנת לקבל כספים מהוריהם, וכי הנתבע היה זה "שכל העת ניסה 'לבחוש' בקלחת ולהביף את המנוחה ל"צרכיו הכספיים". לטענתה של התובעת, עקב התנהלותו האמורה של הנתבע, התנגדו שני הוריו "לבחישתו בחייהם ובכספם".
20. לטענתה של התובעת, שלושה עורכי דין מסרו לב"כ התובעת תצהירים, במסגרתם הם מאשרים, כי הנתבע משקפת את רצונה החופשי של המנוחה. עורכי הדין שימשו עדים לצוואה, והמנוחה הותמה על הצוואה בנוכחותם. טרם החתימה שוחחו עורכי הדין עם המנוחה, על מנת לוודא כי רצונה צלול וכי האמור בצוואה הוא אכן רצונה והיא אינה כפופה להשפעה או לחץ חיצוני כלשהו.
21. התובעת הוסיפה וטענה שהתנגדותו של הנתבע עומדת בסתירה לתצהיר שמסר הנתבע בעבר (בשנת 2011), שם טען כי דוחה התובעת היא שהייתה תלויה כלכלית ונפשית בהוריה. בתצהירו האמור מבהיר הנתבע, כי ביקר את הוריו אחת לכמה ימים. עוד טען הנתבע, כי "היחלשות" הוריו החלה בשנת 2007 בערך, שאז הם החל המשבר ביחסיו של הנתבע והוריו. עוד טען הנתבע באותו תצהיר, כי הוריו הקפידו לשתף אותו בכל, והוא סייע להם רבות, ומכאן ברור, לטענת התובעת, כי ההתנגדות נתפרר לפי אנטוויס הרגע, ואין בה ממש.
22. לטענת התובעת, בעת עריכת הצוואה וגם שנים לאחר מכן, היה מצבה הקוגניטיבי של המנוחה שפיר. התובעת טענה, כי אמנם נגרם למנוחה אירוע בשנת 1990 שגרם להחלשה בפלג הגוף השמאלי שלי, אך לא היתה לאירוע הזה כל ההשפעה על מצבה הקוגניטיבי של המנוחה ועל כושר השיפוט שלה, ואכן בעיותיה הקוגניטיביות של המנוחה החלו רק קרוב לעשרים שנה לאחר מכן.
23. התובעת הוסיפה, כי היחסים בין הנתבע ורעייתו לבין המנוחה לא היו טובים. מאז שהנתבע נישא בשנת 1997, היחסים הידרדרו. כך שינה הנתבע שם משפחתו ממרקוביץ' למאור, דבר שהסב עוגמת נפש רבה להוריו, וגם היחסים בין ההורים לבין אשת הנתבע לא היו טובים, כך הם לא שיתפו את ההורים בגידול הנכדות, והמפגשים נערכו במשורה, כאשר תמיד חשו הורי

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
אפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
אח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

ת"ע 459-03-13

ת"ע 465-03-13

ת"ע 463-03-13

תאריך: 19.01.17

בפני כבוד השופטת שפרה גליק

- 1 הנתבע תחושה בלתי נוחה כי קיים לחץ מצד הנתבע ורעייתו שכל ביקור של הנכדות צריך
- 2 להיות מתוגמל במתת כספי.
- 3
- 4 בניגוד ליחסים הרעועים עם הנתבע ורעייתו לבין המנוחה, היחסים עם התובעת היו טובים.
- 5 24. לאורך כל השנים שימשה התובעת בת טובה להוריה והמנוחה חשה אחריות רבה לתובעת.
- 6 המנוחה ידעה כי לתובעת שסבלה בעבר מבעיות נפשיות ואשר כיום הינה אם חד הורית, אין
- 7 איש מולם מלבד הוריה, והמנוחה רצתה להבטיח כי התובעת ובנה היחיד ייהנו מביטחון
- 8 כלכלי וגם מכיר לה תודה על שנים ארוכות של תמיכה וסיוע.
- 9
- 10 25. התובעת דחתה בתחילה את טענותיו הנוספות של הנתבע מהיותן בלתי רלבנטיות, או בטיעון
- 11 משפטי שונה, וביקשה כי אדחה ההתנגדות ואזן צו קיום צוואה לצוואת המנוחה.
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

דיון.

הטענה בדבר השפעה בלתי הוגנת.

26. אקדים ואפתח במבחנים המקובלים להשפעה בלתי הוגנת. ראה לעניין זה הלכת מרום, כפי
- שציטטתי בפסק הדין הקודם (ע"א 5135/03 היוע"מ נ' מרום, פ"ד מ"ט (1) 30).

26.1 מבחן "התלות והעצמאות".

בסעיף 2.19 לתצהיר עדותו הראשית מציין הנתבע כדלקמן:

"עם כל הצער שבדבר, יש להדגיש כי לפחות במקטע זה, מצבה הפסיכיאטרי של אחותי לא מוזכר ומפורט בכדי לשמש כסובה לרחמים כלפיה, אלא כאינדיקציה מדאיגה לאישיות הסוציופתית והמניפולטיבית אשר שלטה באמי ללא מעצורים מוסריים או הגיוניים".

גם אם אקבל כאמת את התנהגותה של התובעת כמותואר בתצהירו של הנתבע, עדיין אין בכך כדי להעיד שהאם המנוחה היתה תחת השפעתה הבלתי הוגנת של התובעת.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 459-03-13 ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 465-03-13 פוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
ת"ע 463-03-13 אח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

תאריך: 19.01.17

בפני כבוד השופטת שפרה גליק

הנתבע אמר בחקירתו הנגדית בעמוד 7 לפרוטוקול, ישיבת 27.04.14, כי אכן דווקא
התובעת היתה תחת השפעת הוריה.
להלן תציטוט (שורות 6-10):

"ש. לעניין הטענות של השפעה בלתי הוגנת – הצוואה היא משנת 2001
ואני אומר לך שעד שנת 2002 לפחות לא רק שלא היה מצב
שהמנוחה הייתה תלויה באחותך מור אלא שהמצב היה הפוך, מור
אחותך הייתה תלויה בהוריה.
ת. אין לי אפשרות לאמת את זה, אני לא יודע מה היחס עכשיו לנושא
הרפואי, אני לא נכחתי הרבה מאוד מהזמן עקב הבעיות הרפואיות
שלי..."

הנתבע טען בהליך אחר (ראה ת/7 סעיף 16), כי עד שנת 2002 התובעת היא שהיתה
תלויה בהורים, ואילו בערעור שינה הנתבע את גירסתו וטען, כי תלונה של התובעת
במנוחה הסתיימה בשנת 2000, כאשר נחקר על השוני בגירסאות, אמר בעמוד 36
לפרוטוקול, ישיבת 22.01.16:

"...יכול להיות שהתבלבתי בזמנים ואני אסביר את עצמי בצורה מסודרת,
היה שני סוגי תביעות: התלונה הנפשית של אחותי במהלך האשפוזים
שבעיניי זה מחלוקת של חולי וי, תלונה נפשית והיה גם תלונה כלכלית עד
שאחותי נכנסה לחשבון של אמא ב-2000, מהצד השני היתה תלונה פיזית,
במקביל לכך היתה תלונה גוברת פיזית של אמא שלי עקב האירוע שקרה
לה בשנות ה-90 והתלונה הזו נהייתה כבדה יותר ויותר לקראת שנת 97-98,
אני אומר שזה שנת 2000, יכול להיות (שטעיתי, שג) במידה אני שתיים,
אבל זו גירסתי."

לא הובאה ע"י הנתבע ולו עדות אחת שיש בה להראות, כי המנוחה היתה תלויה
בתובעת.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 459-03-13 נח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 465-03-13 נפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
ת"ע 463-03-13 ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

תאריך: 19.01.17

בפני כבוד השופטת שפרה גליק

מאידך, התובעת הביאה עדים, כי המנוחה היתה עצמאית :

עו"ד וייל, שערך את הצוואה תאר בחקירתו הנגדית (עמוד 13 לפרוטוקול, ישיבת 27.04.2014), כי המנוחה היתה עצמאית ולא ישבה בכיסא גלגלים, הוא נפגש עם המנוחה לבדו פעמיים.

עדי הצוואה, עו"ד ברנדיס ועו"ד סלע לא זכרו את פרטי האירוע, אך עמדו מאחורי התצהירות שלהם על פני הצוואה, וגם מכאן נסתרת טענת התלות שנשמעה מפי הנתבע.

המסקנה העולה מכאן – הוכח שהמנוחה היתה עצמאית ולא היתה בעריכת צוואתה.

מבחן "התלות והסיוע" 26.2

הנתבע לא סיפק כל סימנים כדי להראות שתנאי מבחן זה מתקיימים. יתרה מכך, הנתבע הודה בחקירתו, כי היחלשותו החלה רק ב-2007, היינו רק 6 שנים אחרי עריכת הצוואה. ראה בעניין זה גם חקירתו הנגדית של הנתבע, עמוד 8 לפרוטוקול, שורות 3-6. כך גם הצהיר הנתבע בתצהירו ואף תוכן סעיפים 21-22). אני קובעת, כי גם בהיבטו של מבחן זה, הנתבע לא הוכיח את הרכיבים הנחוצים לו.

אין בידי לקבל את טענת הנתבע בסיכומיו, כי התובעת חזינה עצמה בעבר כמי שהוריה תלויים בה, וכי היא שימשה להם אפוטרופה למעשה. עיינתי בסעיף 4 לתצהיר התובעת (סומן מוצג נ/104 בתיק מוצגי הנתבע, עליו מסתמך הנתבע, אך בכל הכבוד, התצהיר נערך ב-08.06.2010.

בשעה שהצוואה בה עסקינן נערכה בשנת 2001, אמנם בתצהיר נאמר שהתובעת משמשת אפוטרופה למעשה מזה כ-20 שנה, אך טענה זו ככל הנראה אינה נכונה ועומדת בסתירה לטענת הנתבע שהתובעת היא שהיתה תלויה בחוריה עד 2000 (או 2002 בגירסה אחרת שלו).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 459-03-13 ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 465-03-13 ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
ת"ע 463-03-13 ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

תאריך: 19.01.17

בפני כבוד השופטת שפרה גליק

1 בסיכומי הפנה אותי הנתבע גם למסמך נ/97, אך בכל הכבוד, אין בידי לקבלו וזאת
2 מכמה טעמים : המסמך לא הוצג ע"י כותבו וכותב המסמך לא נחקר עליו, המסמך
3 הוא חלקי בלבד, דף אחד ככל הנראה מתוך כתב ההגנה (נ/95 ואילך) של התובעת.
4 אין לדעת לאיזו תקופה מתייחס המסמך, לכאורה לפחות נראה שהוא מתייחס
5 לתקופה המאוחרת לעריכת הצוואה. עיון במסמכים המהווים את כתב ההגנה
6 המסביר, כי המדובר על תקופה המאוחרת ב-10 שנים לעריכת הצוואה.
7

8 אף על פי כן, כי התיק הוחזר לי ע"י ערכאת הערעור לשמיעתו מחדש, לרבות
9 התצהירים שהוגשו בשעתם באיחור ובלא רשות, אך לא לשמיעת חומר חדש. בכל
10 זאת התיק יחזור לי כאמור לעיל.

11 אינני רואה בעניין שהמנוחה ובעלה הכניסו את התובעת כבעלת זכויות בחשבון
12 משום שהכחה לכך שהתובעת השפעה בלתי הוגנת בצוואה. הנתבע מסתמך בעניין זה
13 כאמור על כתב ההגנה של התובעת בעניין זה, (סומן נ/97), אך כאמור, המסמך
14 מתייחס לתקופה המאוחרת לצוואה.

15 הנתבע הצהיר בתביעתו ממ"ש 10-11-50264, (סומנה ת/7 בתיק מוצגי התובעת), כי
16 החלטותם של הוריו החלה באופן מיידי בשנים 2007 ו-2009, היינו במועדים
17 מאוחרים לעריכת הצוואה.

18 מבחן "קשרי המצווה עם אחרים" 26.3

19 הנתבע לא הביא מצידו ראיות שיש בהן, כדי לתרשט שהתובעת בודדה את המנוחה
20 מסביבתה. יתרה מזאת, הנתבע העיד, כי ביקר את הוריו כשהיה יכול. ראה
21 חקירתו הנגדית בעמוד 7 לפרוטוקול, ישיבת 27.04.14.

22 התובעת מצידה העידה, כי לאמה היתה חברה של שנים שגרה בשכונת, בשיכון ל,
23 והיא שהמליצה לה על עו"ד וייל לעריכת הצוואה, (ראה תשובות לחקירה הנגדית
24 בעמוד 24 לפרוטוקול מיום 27.04.2014).

25

26

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 459-03-13 נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 465-03-13 אפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
ת"ע 463-03-13 ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

תאריך: 19.01.17

בפני כבוד השופטת שפרה גליק

1

26.4 מבחן נסיבות עריכת הצוואה.

2 בחינת הנסיבות מראות, כי הצוואה נחתמה במשרד עו"ד וייל בנוכחות שני עורכי דין
3 אחרים שחתמו כעדים לצוואה. המנוחה ערכה גם צוואה קודמת, ושמענו כי הצוואה
4 נערכה אצל עו"ד וייל, עפ"י המלצת חברה משנים של המנוחה. שכרו של עו"ד וייל
5 שולם על ידי המנוחה, ראה חקירתו של עו"ד וייל, עמוד 11 לפרוטוקול, שורות 6-7,
6 והוא חזר על הדברים בעמוד 12 לפרוטוקול שורה 9, הוא התעקש כי קיבל שיק
7 מהמנוחה וכי התובעת לא שילמה לו את שכרו כשליחה.

8 מכל ההתנהלות המתוארת, נראות נסיבות נורמליות לעריכת הצוואה, מה גם, שכל
9 הנראה, למיטת הידע, היו סיבות לזכות את התובעת בלבד, בחיותה נכת נפש, בחיותה אם
10 חזר הורית, עקב העובדה (עליה העיד גם הנתבע) שמיעט לבקר את הוריו.
11

12 בסיכומיו של הנתבע (פרק 2) מהם טען הנתבע, כי עקב העובדה שהתובעת שימשה להוריה
13 "אפוטרופוס למעשה" – יש להסיק מכאן, כי היתה מצידה השפעה בלתי הוגנת כלפי המנוחה.
14 אין בידי לקבל טיעון זה ולחזק אפרט טעמי :

15
16 27.1 כבר הראיתי לעיל, כי החתימה של הנתבעת אל הוריה, כאפוטרופה למעשה,
17 החלה בתקופה מאוחרת לעריכת הצוואה, וזאת למרות שבאחת הפעמים התבטאה
18 התובעת על דרך ההפלה, כי כך היה המצב מזה עשרים שנה (ראה התייחסותי לעניין
19 זה בסעיף 26.2 לפסק דיני, לעיל).

20
21 27.2 פסק הדין אליו הפנה אותי הנתבע בסיכומיו (ע"א 4377/04 גורן מירז פ"ד ס"ב (2))
22 661 אינו קובע את אשר מבקש הנתבע ללמוד ממנו. מאידך, כאשר מתקיימים יחסי
23 תלות ויחסי אמון מיוחדים "יתחפך הנטל הראייתי ועל התובע לקיים את הנטל
24 הנטל להוכיח היעדרה של השפעה בלתי הוגנת וראה בעניין זה :
25 ע"א 2663/90 2622/90 אברהם שני נ' איסר לרמר, לרמר נ' מדינת ישראל פ"ד מ"ז
26 (1) 191 ; ע"א 1750/90 חנוך אהרונסון נ' שמואל אהרונסון פ"ד מ"ז (1) 336 ; ע"א
27 733/88 יוסף אהרונסון נ' מגדל הלישקה פ"ד מ"ה (5) 705 ; ע"א 53/88 מרדכי מנלה
28 ואח' נ' אברהם ברנדווין פ"ד מ"ו (1) 48 ; ע"א 133/84 עו"ד ש.רכטמן נ' רחל זיסמן
29 פ"ד ל"ט (4) 796.

30

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 459-03-13 האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 465-03-13 האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
ת"ע 463-03-13 ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

תאריך: 19.01.17

בפני כבוד השופטת שפרה גליק

- 27.3 בחינת החומר הראייתי, (כפי שהראיתי לעיל), מצביעה על כך שהתובעת הרימה את הנטל הראייתי המושט עליה, באשר להעדרה של השפעה בלתי הוגנת, היא הוכיחה שהמנוחה יחד עם בעלה, ערכו צוואה מרצונם, עפ"י המלצה של חברה משנים של המנוחה בשנת 2001, אצל אותו עו"ד הם ערכו גם שנים מספר קודם לכן צוואה קודמת.
- 27.4 גם הטענה על הנתבע שהתובעת גרה בשכירות משנת 2000, אך נכחה הרבה בבית המנוחה, אינה להעיד על השפעה בלתי הוגנת, התובעת העידה שילדה את בנה ב-2005, כשהטענה על הנתבע בסעיף 6 לסיכומי אינה נכונה.
- 27.5 המסקנה העולה מן המבחנים – אין מקום לטענה זו, ואני דוחה אותה.

סיכום המבחנים

28. מסיכום המבחנים עולה התמונה, כי הנתבע לא הרים את הנטל הראייתי המושט עליו להוכיח את ההשפעה הבלתי הוגנת שנשמעה מפיו.
29. מאידך, התובעת הרימה את הנטל להוכיח העדרה של השפעה בלתי הוגנת, והכל כפי שסרקתי לעיל. האמנתי לתובעת שהעידה, כי ידעה על עריכת הצוואה רק בשלב מאוחר יותר. (ראה חקירתה הנגדית בעמוד 53 לפרוטוקול) ולחלן אצטט:
- "ת. אמרתי שאני לא ידעתי שיש צוואה, היא סמכה עליי לא רצה שאשתו תרש אותה, לא אהבה אותה, גם אני לא אהבתי אותה. אמרה לי רצה לדאוג לבת שלה, אני (נכת) צה"ל ומגדלת ילד לבד, היא רצתה לעזור לה, אני שוברת את הראש איפה לחגוג את הילדים, ארגון צה"ל זה המשפחה שלי, אני אהובה ולא מסוכנת לחברה, יש עדויות לכך.
- ש. מתי סיפרה לך שזו הסיבה ?

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 459-03-13 האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 465-03-13 פוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
ת"ע 463-03-13 'אח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

תאריך: 19.01.17

בפני כבוד השופטת שפרה גליק

ת. ידעתי את הדעה שלה, היא לא סיפרה לי. ידעתי על הדעה שלה על אשתו."

30. גם חקירתה הנגדית בעמוד 24 לשיבת 27.04.2014 (בהלך הקודם) חזרה התובעת על כך שהמנוחה נפגעה מהנתבע, וכי רצתה לדאוג לה משום שהיא לבד ובלי משפחה, והוסיפה כי "אמא סיפרה לי אח"כ חברה שהיתה לה בשיכון ל', שהיו מדברות ביניהן, דיברו שהיא היתה מאד מרוצה מעורך הדין שעשה לה את הצוואה והיא נתנה לה את הטלפון של עו"ד וייל. אמא ביקרה בה את העורך דין הזה".

31. בסוף כל דיון בזה השפעה בלתי הוגנת - אני דוחה טיעון זה.

ויתור והסתלקות מיתר מעלות הנתבע שהועלו בערעור.

32. אני מסכימה עם האמור בסעיף 2 לסיכומי התובעת. הלכה למעשה, הנתבע ויתר על טענותיו האחרות (לרבות אלה שעלו לכאורה - בערעור), וזאת כיוון שב"כ הנתבע הצהיר בפתח דבריו (עמוד 34 לפרוטוקול ביום 22.11.16, שורה 2), שם אמר כך :

"יש לנו את הנתבע שצריך להיחרר והנתבעת שנמצאת בחוץ. טעמי ההתנגדות זה תלות, השפעה בלתי הוגנת".

גם בסיכומיו התייחס הנתבע רק לטענת ההשפעה הבלתי הוגנת, וייתכן ש"כ הנתבעת" כחלק מהתנהגותה של התובעת (ראה סעיף ב (2) לסיכומים שבו טען "פיתוח התלות של ההורים בתובעת עד כדי השפעה בלתי הוגנת של התובעת על המנוחה").

אכן, "תלות" - אינה נימוק עצמאי, שבגיני ניתן לבטל צוואה, והתלות - הינה חלק מהבחינה הכללית של השפעה בלתי הוגנת, ובכך כבר דנתי, ונתתי דעתי על היותה מצד התובעת השפעה בלתי הוגנת אשר יש בה כדי לבטל הצוואה.

בנסיבות אלה נראה, שהנתבע זנח את כל הטיעונים האחרים אשר עלו בערעור ואין אני צריכה להידרש להם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 459-03-13 האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 465-03-13 האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
ת"ע 463-03-13 ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

תאריך: 19.01.17

בפני כבוד השופטת שפרה גליק

על משמעות זניחת טענה בסיכומים ראה: ע"א 401/06 מרום נ' מרום פ"ד כ"א (1) 673 ;
ע"א 447/92 הנרי רול נ' אינטרנשיונל קרדיט קורפריישן פ"ד מ"ו (2) 102.

33. בנסיבות אלה, איפוא, נדחות כל הטענות האחרות.

אמינות האירוע והתנהלותם.

34. הנתבע בסיכומיו הרבה לטעון כנגד התנהגותה של התובעת, לטענתו, היא נהגה במניין לטיביות ואי-סעיף 3. לסיכומים) נהגה בכוחנות, והשחירה פניו של הנתבע. עוד טען הנתבע כי עצם העובדה שהתובעת נכנסה כבעלת זכויות לחשבון חבנק של המנוחה מעידה על התלנות שפיתחו הוריה כלפיה, וגם טען כי התובעת רוקנה את חשבון המנוחה. לדברים אלה, אפילו נכונים הם, אין כדי להעיד על כך שהצוואה נעשתה תחת השפעה בלתי הוגנת.

36. מאידך גיסא, גם התובעת טענה כי בסיכומיה כנגד התנהגותו והתנהלותו של הנתבע, כך באשר להכשלת מינוי המומחה מטעם בית המשפט והיותו על טענת אי כשרות לעריכת הצוואה (ראה סעיף 6 מסיכומי התובעת) הנתבעת הוסיפה וציינה, כי הנתבע הודה, כי אינו בקיט בטענותיו באשר למעורבות התובעת בעריכת הצוואה, והלכה למעשה, לא הובאה בעניין זה כל ראיה חדשה, כך באשר לטענת הטעות בצוואה, וכך באשר לטענת הפגמים – לכאורה – בצוואה, אלה נדחו בפסק הדין שניתן בהליך הקודם ולא הובאה בעניינם כל ראיה חדשה.

37. באשר להעברות הכספים, טענה התובעת, כי ההעברה היתה בשנת 2004, היינו 2 שנים לאחר עריכת הצוואה, וכל הטענות בעניין זה אינן רלוונטיות, כדי להראות "תלות" קודם עריכת הצוואה. אני מקבלת טענה זו, וממילא הוכח בעדות של פקידת הבנק, כי על ההעברה חתמה המנוחה עצמה (ראה עמוד 43 לפרוטוקול, שורה 9).

38. אציין בשולי הדברים, שהיחסים העכורים שבין האחים נתנו איתותיהם גם באופן ניהול המשפט, וצר לי על כך. נראה ששני הצדדים "הפליגו" לא מעט בתיאור אופיו השלילי של הצד האחר, ואולם אין בכל אלה לשנות את התוצאה אליה הגעתי.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 459-03-13 :אפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 465-03-13 :אפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב
ת"ע 463-03-13 :אח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

תאריך: 19.01.17

במני כבוד השופטת שפירא גליק

סיכומי של דבר .

39. התוצאה בהליך הקודם נותרת איפוא בעינה : אני דוחה ההתנגדות (ת"ע 465-03-13) ודוחה
ההתובענה לצו ירושה (ת"ע 463-03-13) ומקבלת התובענה לצו קיום צוואה בת"ע 459-03-13.

40. חתבתי צוואה בהוצאות ההליך לרבות שכ"ט עו"ד בסך 15,000 ₪.

ניתן היום, ט' שבט תשע"ז, 17 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.

